

Feltrapport fra rejsen til Nordøstgrønland sommeren 1994

Rejsens formål

At skaffe underretning om tilstanden af kompagniets forsyninger, der sidste år i skibstid ankom til Daneborg, medens NANOK-personel befandt sig på Loch Fyne fangststation. Forsyningerne havde jo været undervejs hele 2 gange, idet THETIS havde det meste med i 1992, men ikke anløb Daneborg på grund af isforholdene det år. Proviant og materiel skulle gennemgås og sorteres samt pakkes med henblik på efterfølgende års reparations- og vedligeholdelsesarbejder.

Opgave nr. 2 for dette års opsendte var at undersøge mulighederne for en hårdt tiltrængt restaurering af ALABAMA HUS på Shannon. Dels undersøge muligheder for at komme dertil, dels hvilke økonomiske konsekvenser en sådan opgave indebar.

Ud over de to nævnte hovedopgaver skulle holdet sekundært tage sig af reparationer og vedligeholdelse af de i Daneborg- området nærliggende stationer og hytter.

Forberedelser

De oprindelige planer for dette års sammensætning af personel blev ændret på grund af pludselig indtruffet sygdom hos Jens Schultz. I hast blev erstatning fundet frem, så årets rejse heldigvis ikke måtte aflyses, og det snart traditionelle Før-afrejse-møde fandt sted hos Mogens Graae den 4/7-94, hvor finpudsning af planerne fandt sted.

Opgave

Det opsendte hold havde til opgave

- at rydde op i depot SANDODDEN (proviant og materiel).
- at fremskaffe mulige løsninger for reparation af ALABAMA HUS.
- at reparere/vedligeholde nærliggende hytter og stationer.
- at vurdere nødvendige midler for projekt ALABAMA HUS.

Deltagere

Som tidligere nævnt blev holdets sammensætning ændret på grund af sygdom, og problemerne med at skaffe flysæder samt de økonomiske rammer (tilbagevendende fra årene forud) resulterende i, at dette års udsendte hold kom til at bestå af 2 personer.

De krævede sikkerhedsforanstaltninger om, at deltagerne skulle have et solidt kendskab til arktiske forhold, var fuldtud opfyldt, idet holdet kom til at bestå af Erik Jensen, Tebstrup og Martin Reenberg, Brædstrup. Begge tidligere SIRIUS-folk (Slædehold III fra 1956), og begge har deltaget i tidligere NANOK rejser.

Rejsens forløb

24.-25. juli:

Afrejse fra Billund via København til Reykjavik med indkvartering på vandrehjem. Kontakt med de 6 fra SIRIUS-tandlægeholdet om rejseplanerne videre nordover.

26. juli:

Afrejse med Flugfelag Nordurlands fra Keflavik via Constable Pynt og Mestervig med ankomst til Daneborg sent om aftenen. Venlig modtagelse af Orlogskaptajn Palle Norit, Chef-SIRIUS Torben Bruus og det øvrige personel ved patruljen inklusiv sommeropsendte håndværkere.

27-29 juli:

Sandodden står i oprydningens tegn. Forsyninger, der kom op med skib i 1993, medens NANOK-holdet befandt sig på fangststation Loch Fyne, pakkes ud, efterses og pakkes ned igen til kommende års rejseaktivitet.

I Young Sund pruster hvalrosser højlydt, medens de fouragerer på rejebanker ca. 100 meter uden for kysten ved fangststationen. Af andre nye aktiviteter på østkysten var begyndende turisme! En kajak-ekspedition, Mountain Adventure, guidet af dansk-amerikaneren Olav Malver roede i 4 to-personers kajakker fra Revet via Daneborg, uden om Clavering - Eskimonæs - Kap Stosch til Loch Fyne. Pengestærke amerikanske, tyske, svenske og danske deltagere - et projekt til grundige overvejelser om fremtidige aktiviteter?

Bistår endvidere SIRIUS med klargøring i depotbygninger og alm. oprydning i området.

30.-31 juli:

Sejler med vor egen ALU-jolle bag SIRIUS-båd til Zackenberg, hvor vi i fællesskab fikser stationen op med røde skodder og vindskeder, samt fanger årets første laks. Årets forsyningskib er nået til Danmarkshavn.

1. august:

Retur til Daneborgområdet. Anbringer en del af vore proviantforsyninger på loftet af Sandodden.

2.-4. august:

Atter til Zackenberg, denne gang med 3 af de nye SIRIUS-folk, der oplæres i fiskeriets ædle kunst.

Færdiggør malerarbejdet og medbringer pap til beboelsens nordgavl og værkstedets vindfang. Får besøg af botanikerholdet, der jo har arbejdet ved Zackenberg flere somre i teltlejren øst for elven. Stedet omdøbes i folkemunde blandt østkystens beboere til SALON-ZACKENBERG, vistnok på grund af en hårvask på et dame-menneske på 23 somre. Ellers går fiskeriet tilfredsstillende trods angreb af 1 eller 2 millioner myg.

5. - 8. august:

Returnerer til Sandodden. Prøvesejler vores nye gummibåd, der indkøbt på Island er kommet op vinteren 94. Spiller gamle 78ére på Sandoddens gamle museumsgenstand af en rejsegrammofon. Småreparationer af Sandoddens sydlige vindfang. Tilskuere ved patruljens søndags-fodboldkamp ved maskinhuset Knasten. Havde flere indholdsrige samtaler med SIRIUS-chefer (nuværende, kommende og tidligere) om fremtidigt samarbejde, og fik mange småknuder løst.

Udflugt i ALU-jollen til Berghaus, der er nydeligt istandsat af SIRIUS, ligesom hytterne ved Henningelv og Djævlekløften også har fået deres tur med pap og søm. En tak til SIRIUS fordi interessen for de gamle hytter er genopstået, og at de kan afse tiden til restaureringsarbejderne.

4 ret store hvalrosser nød aftensolen på stranden tæt ved Berghaus hytten.

Forsyningskibet ankom til Daneborg kort før midnat, og blev budt velkommen med den sædvanlige trotyl-/benzin-salut.

9.-11. august:

SKIBSTID! Travlhed med at få alt i land, returgods bragt ud til skib, rundvisning af besætning og visit på land og om bord. Træningsflyvninger med skibets helikopter. Under vort besøg på skibet KISTA ARCTICA, drøftede vi eventuelle muligheder for at anvende skibets helikopter til

udsætning af NANOK-personel ved Alabama Hus på Shannon. Kaptajn Fritz Ploug, Maskinchef Poul Rindebæk og Befragter Ole Albertsen viste stor interesse både for planerne om restaurering af den historiske overvintringsstation og for NANOKs arbejde på østkysten i det hele taget. De havde få dage inden skibets ankomst til Daneborg besøgt Alabama, og kunne berette om husets tilstand, ligesom vi fik andre oplysninger fra patruljemedlemmer, der havde besøgt stedet her samt Hochstetter under slæderejser. Kista Arctica afsejler sydover til Ella Ø og Mestervig ved middagstid torsdag.

12. - 14. august:

Laver optællingslister over vore nu rigelige forsyninger på Sandodden. Reparerer startsnor på den nye påhængsmotor og klargører gummibåden for den kommende vinter.

Bliver inviteret til lørdagsfrokost og aftensmad ved SIRIUS, så vi møder op nyvaskede og i pænt tøj, og snakken går til langt ud på natten om gamle tider og fremtidens større og mindre projekter.

15-18. august:

Efter vinterklargøring af påhængsmotorer og en sidste leg med sommerens vapper, der nu skal i kæde - går turen atter med SIRIUS-båd til Zackenberg for at færdiggøre papning af beboelsens nordgavl. Turen fortsætter videre til den norske fangststation Revet (Moskusheimen), en station der benyttes i stor udstrækning af patruljen, og som trænger kraftigt til kærlige hænder.

Båden vi sejler i er den nye lige opsendte - udstyret med ekkolod, kraftigere og mere lydsvag motor samt en RADAR, der desværre kun kunne vise diverse testbilleder fra Kastrup, Saltholm og lignende. En nu pensioneret radarmekaniker fik 'dyret' til at makke ret til patruljens fulde tilfredshed.

Så trods tåge og sigtbarhed ned til 20 - 30 m kunne hjemsejladsen nu foregå med "fuld kraft frem", dog endnu et lille uheld med den nye båd. Ud for Eiger i Tyrolerfjord meldte røgalarmen brand i maskinrum. Hurtigt afhjulpes af afgående SIRIUS-chef Torben med en tom rugbrødsdåse om et brækket retur-brændstofrør.

19.-21. august:

Er malersvende for SIRIUS på deres del af de tidligere vejrstationsbygninger. Daneborgområdet invaderes atter af kajakfolket - denne gang kun 3 kajakker med 6 turister, der har taget turen i modsat retning fra Loch Fyne og skal videre til Revet.

Søndag er "store vaskedag". Krop (sjæl) og tøj rengøres---hjemrejsedatoen nærmer sig hastigt.

22. august:

To SIRIUS-både returnerer fra weekend-udflugt til Gael Hamke Bugt med den største remmesælfangst i flere år: 8 store sæler på tilsammen en vægt af 2,5 til 3 tons. Stor slagtemik bag Vappehuset.

23. august:

De sidste klargøringer af materiel til den kommende vinter - lukker Sandodden for vinteren, og efter afskedsceremoni med de overvintrende, flyves vi ud sent om aftenen, idet flyet først skal udlægge en SIRIUS standardhytte til botanikerholdet på Zackenberg. Flyver via Mestervig og Constable Pynt til Akureyri, hvor vi får et par timers søvn på hotel.

24. august:

Indenrigsfly til Reykjavik, og videre fra Keflavik via Kastrup til Billund, hvor familie og NANOK-repræsentanter bød os velkommen hjem.

På NANOKs' vegne sender holdet en stor tak til

- Vore sponsorer, hvis hjælp i form af naturalier, materialer og pengemidler er uvurderlig.
- Slædepatruljen SIRIUS, med hvem vi opnåede et fortræffeligt samarbejde.
- Flugfelag Nordurlands, der beflyver østkysten sikkert.
- Royal Arctic Line, Kista Arctica og dens besætning for de samarbejdsmuligheder, der er åbnet for fremtiden.
- Alle andre, der ikke direkte er nævnt, men som har vist NANOK- projekterne interesse.

Med NANOK-hilsen

Erik Jensen og Martin Reenberg